

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

**Матеріали Всеукраїнської навчально-наукової конференції
з міжнародною участю**

**“ДОСЯГНЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ
ВПРОВАДЖЕННЯ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЇ
СИСТЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО
ПРОЦЕСУ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ
(ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ) НАВЧАЛЬНИХ
ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ”**,

**присвяченої 160-річчю з дня народження І. Я. Горбачевського
(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою
відеоконференц-зв'язку)**

**15–16 травня 2014 року
м. Тернопіль**

ЧАСТИНА 1

Тернопіль
ТДМУ
«Укрмедкнига»
2014

УДК 614.253.52 (07.07)

Відповідальний за випуск: проф. І. Р. Мисула

“Досягнення і перспективи впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищих медичних (фармацевтичному) навчальних закладах України”, присвяченої 160-річчю з дня народження І. Я. Горбачевського (з дистанційним під’єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв’язку) : матеріали Всеукр. навч.-наук. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 15–16 травн. 2014 р.) : у 2 ч. / Терноп. держ. мед. ун-т ім. І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТДМУ, 2014. – Ч. 1. – 468 с.

© ТДМУ, “Укрмедкнига”, 2014

ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИЧНОЇ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ РОБОТИ ІЗ СТУДЕНТАМИ УЧАСНИКАМИ ПРЕДМЕТНИХ ОЛІМПІАД В ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

І. Р. Мисула, Н. І. Ярема, В. Є. Городецький

*ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ
України»*

Вступ. Студентська предметна олімпіада – це змагання у творчому застосуванні здобутих знань, умінь і навичок, а також у професійній підготовці майбутніх спеціалістів. Олімпіада проводиться щороку з навчальних дисциплін, напрямів та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців з вищою медичною освітою в Україні та регламентована наказами МОН України [1, 2].

Основна частина. В ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України» щороку проводиться перший етап Всеукраїнської студентської олімпіади із визначених наказом напрямків та спеціальностей. Згідно затвердженого плану МОН України на базі Тернопільського державного медичного університету також здійснюється проведення другого етапу Всеукраїнської студентської олімпіади.

В першому етапі олімпіади приймають участь усі бажаючі студенти незалежно від форми навчання, в тому числі іноземці. Організаційний комітет кафедри університету з профілю олімпіади розробляє теоретичні і практичні конкурсні завдання, які подаються в навчальний відділ університету. Призери першого етапу олімпіади є рекомендованими до участі в другому етапі. Проте, з метою максимально об'єктивного відбору та покращення підготовки до наступного етапу претенденти проходять додатковий конкурсний відбір, який здійснює загальний оргкомітет університету. Окрім перемоги в першому етапі, враховуються наступні критерії: середня успішність, наявність та кількість перескладань іспитів, результати ліцензійного іспиту «Крок». Окремо слід зазначити, що для претендентів до участі в другому турі олімпіади в центрі незалежного тестування університету, проводиться додатковий відбірковий тур з обраного предмету чи спеціальності, що здійснюється за методикою проведення семестрового тестового іспиту.

Висновок. Таким чином, запровадження додаткового багатоступінчатого відбору в ДВНЗ «Тернопільський державний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України» дає можливість максимально об'єктивно направити кращих студентів університету та виключити суб'єктивну складову при відборі до участі в другому етапі Всеукраїнської студентської олімпіади.

Література

1. Про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади у 2013/2014 навчальному році: наказ МОН України № 1820 від 23.12.2013.
2. Про затвердження Положення про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади: наказ МОНмолодьспорт України № 1410 від 13.12.2012.

СУЧАСНІ ЗАСАДИ ПРОВЕДЕННЯ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

А. О. Міхєєв

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Лекція як форма організації навчального заняття використовується у вищих медичних навчальних закладах для вивчення предметів різного спрямування – медико-біологічних, гігієнічних, клінічних тощо. Будується вона на основі інформаційно-монологічного методу – подача та пояснення матеріалу з організацією пізнавальної діяльності студентам лектором. При цьому лектор систематизовано, доказово і аргументовано подає та пояснює навчальну інформацію, використовує наочність, демонстрації, відеофільми, слайди тощо.

Лекція є головною інформаційною складовою навчального процесу у вищій медичній школі, яка сприяє засвоєнню знань зі спеціальності, формує професійний кругозір та загальну культуру, а також наукове мислення. Студенти освоюють ази сучасної медичної науки, її методи, проникають у глибини сучасних проблем медичної галузі, у логіку й методологію її розвитку.

При проведенні лекції необхідною складовою є висока культура лекційної діяльності викладача. Грамотний лектор зобов'язаний вивчити основи лекційної майстерності, оволодіти загальними принципами цієї справи, щоб досягти в цьому досконалості. Необхідне свідоме засвоєння попереднього лекційного досвіду і розуміння особливості природи лекції.

За своєю сутністю лекція є організаційною формою навчання – «особливий спосіб взаємодії викладача та студентів, у рамках якого реалізується різноманітний зміст і різні методи навчання». Водночас, лекція це ефективний спосіб передачі і засвоєння навчальної інформації.

Однією з особливостей лекції є можливість викладача викласти логічно та систематизовано великий обсяг навчальної і наукової інформації. При цьому подання новітніх наукових фактів сприяє активізації уваги та мислення студентів, збуджує їх інтерес до спеціальності, створює умови для подальшого глибокого та самостійного вивчення начального матеріалу з використанням підручника, посібника, інтернету тощо. Під час лекції у студентів формується вміння слухати, усвідомлювати побачене та почуте, здійснювати аналіз, синтез, порівняння отриманого матеріалу.

При підготовці до лекції викладач повинен відібрати найголовніше із великого потоку наукової медичної інформації, спрямувати студента на найважливіші питання спеціальності, на аналіз нових наукових проблем, які ще не відображено в підручниках, а також розкриває перспективи певної галузі медицини.

Лекція закладає також основи для подальшої підготовки до практичних занять зі спеціальності та самостійної роботи, справляє виховуючу і розвиваючу дію, розвиває інтерес і любов до медичної науки, а також творчі здібності, інтелектуальну сферу особистості, сприйняття і пам'ять.

Основними функціями сучасної лекції у вищих медичних навчальних закладах є: методологічна, виховуюча, інформаційна, розвиваюча, орієнтуюча та організуюча.

Методологічна функція сучасної лекції забезпечує вироблення певного наукового підходу до предмета, що полягає у вивченні предмету в динаміці й розвитку. При цьому лектор демонструє творчу «лабораторію» появи ідей, законів, принципів, теорії пізнання явищ природи.

Виховуюча функція лекції дозволяє здійснити складне завдання формування особистості майбутнього фахівця, виховує в ньому переконливість і свідому активність.

Інформативна (освітня) функція лекції дозволяє поряд з передачею системи потрібних знань про предмет допомагати аудиторії самостійно вибудувувати цю систему в процесі «образ – мислення». Найважливішу роль у лекції відіграє інформація – передача знань – і їх аналіз, що вимагає включення новітніх наукових даних, які оперативно відбивають процес розвитку наукової думки.

Розвиваюча функція лекції пов'язана із завданням формування пізнавальної активності аудиторії, вимагає ведення лекційного викладання як процесу самостійного творчого пізнання. Завдання – включити аудиторію в процес наукового пошуку, разом з аудиторією заново осмислити цей процес, підводячи слухачів до самостійного усвідомлення одержаних висновків.

Орієнтуюча функція лекції дозволяє спрямувати студента в потоці інформації, одержаної із різноманітних джерел – лекцій, практичних занять, вивчення навчальної та наукової літератури тощо. Здійснюючи огляд наукової літератури, розкриваючи сутність наукових шкіл, аналізуючи теоретичні положення, лектор виділяє основне, істотне, вказує на правильний шлях вирішення поставлених завдань, допомагає виділити головне і відкинути зайве, вибудовує одержану наукову інформацію в чітку систему.

Організуюча функція лекції надзвичайно значуща, саме вона робить лекцію незамінною, найважливішою ланкою навчального процесу. Тільки лекція здатна об'єднати всі елементи складного процесу пізнання, організувати й спрямувати процес для досягнення поставлених педагогічних цілей.

Таким чином, лекція – провідна, головна форма навчання. Такою вона була і залишається тому, що з неї починається кожна навчальна дисципліна, розділ і більшість тем, що передбачені програмами з відповідних дисциплін. Лекція є незамінною формою організації навчання через те, що вона не повторює підручник, а доповнює його останніми даними науки, іноді ще неопублікованими, але вже відомими викладачу, фактами з життя, особистим розумінням і відношенням до матеріалу, що викладається. У лекції наука оживає і слухачам доноситься в емоційному, доступному, цікавому і зрозумілому вигляді.

Література

1. Вихрущ В. Методика педагогіки: Навчальний посібник / В.О.Вихрущ. – Тернопіль: Крок, 2011. – С.178-186.
2. Нагасв В.М. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – С.57-65.
3. Фіцула М. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник / М.М.Фіцула. – 2-е вид., доп. – К.: Академвидав, 2010. – С.163-176.